

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący -	<i>Sędzia SO Andrzej Turliński</i>
Protokolant –	Sekretarz sądowy Iwona Hutnik

po rozpoznaniu 9 sierpnia 2019 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania *M. J. i Wspólnicy Sp .J. (...)* z siedzibą w miejscowości *D.*

przeciwko *Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki*

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania (...) Sp. J. (...) z siedzibą w miejscowości D. od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 10 listopada 2017 r. Nr (...)

1. oddala odwołanie;
2. zasądza od (...) Sp. J. (...) z siedzibą w miejscowości D. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720 zł (siedemset dwadzieścia złotych) z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Andrzej Turliński

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 listopada 2017 r. Nr (...)Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (pozwany) orzekł, że powodowy przedsiębiorca (...) Spółka Jawna w D. naruszył warunek 2.1.5 posiadanej koncesji na obrót paliwami ciekłymi w ten sposób, że dokonywał w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 29 sierpnia 2016 r., sprzedaży paliw ciekłych (gazu płynnego) przedsiębiorcy, który nie posiadał koncesji na obrót paliwami ciekłymi, podczas, gdy koncesja taka była wymagana przepisami Prawa energetycznego (pkt I decyzji).

W punkcie II decyzji Prezes URE wymierzył powodowi za to działanie karę pieniężną w wysokości 7500 zł.

Powód zaskarżył tę decyzję w całości wnosząc o jej uchylenie ewentualnie o jej zmianę w części dotyczącej orzeczonej kary przez odstąpienie od jej wymierzenia.

Zaskarżonemu rozstrzygnięciu zarzucił:

- naruszenie art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy Prawo energetyczne przez jego zastosowanie i uznanie, że powód naruszył warunki udzielonej mu koncesji, w sytuacji gdy podjęte przez niego działania świadczą, iż nie zamierzał i nie chciał

dokonać sprzedaży gazu płynnego podmiotowi nie legitymującemu się stosowną koncesją, a ponadto przedsięwziął działania mające na celu sprzedaż paliwa przedsiębiorcy koncesjonowanemu, ale został przez niego wprowadzony w błąd co do faktu.

Rozpoczynając współpracę z kontrahentem B. B. zażądał i otrzymał od niej dokumenty przyznanej jej koncesji na obrót paliwami ciekłymi.

W czasie współpracy handlowej kontrahent ten stale zapewniał powoda, że wszystkie jego dokumenty i uprawnienia są aktualne czego potwierdzeniem były potwierdzenia dokonania opłat za koncesję.

W związku z tym, w ocenie powoda, stopień jego zawinienia w opisanej w decyzji sytuacji nie uzasadniał nałożenia tak wysokiej kary pieniężnej.

Co więcej w sprawie istnieją przesłanki do odstąpienia od jej wymierzenia z uwagi na znikomy stopień szkodliwości czynu określonego w punkcie pierwszym zaskarżonej decyzji. Ponadto powód nie powinien ponieść bardziej surowych konsekwencji finansowych niż kontrahent, który wprowadził go w błąd (na B. B. w tym samym stanie faktycznym została nałożona kara pieniężna w kwocie 1400 zł).

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Prezes URE wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił w sprawie następujący stan faktyczny.

Fakt popełnienia przez powoda deliktu administracyjnego określonego w punkcie pierwszym decyzji jest w sprawie bezsporny. Wskazano bowiem w odwołaniu (k. 13), że do sprzedaży gazu płynnego B. B. w okresie, w którym nie posiadała stosownej koncesji dochodziło w wyniku wprowadzenia go w błąd przez tego kontrahenta. B. B. stale zapewniała, że posiada wszelkie niezbędne dokumenty i uprawnienia dla dokonywania obrotu gazem płynnym, co okazało się nieprawdą.

Do wyjaśnień złożonych pozwanemu w postępowaniu administracyjnym (k. 9 akt adm.) powód dołączył m.in. decyzję koncesyjną na obrót paliwami ciekłymi dla B. B. z dnia 20 grudnia 2004 r. ważną w okresie od 30 grudnia 2004 r. do 30 grudnia 2014 r. (k. 14 akt adm.) oraz decyzję koncesyjną dla tego przedsiębiorcy z dnia 30 sierpnia 2016 r. na obrót paliwami ciekłymi na okres od 30 sierpnia 2016 r. do 30 sierpnia 2026 r. (k. 13 akt adm.).

Bezsporne jest, że w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 29 sierpnia 2016 r. B. B. nie miała koncesji na obrót paliwami ciekłymi.

Jednakże w tym okresie powód sprzedał jej takie paliwo (vide przedstawiony przez powoda wykaz faktur k. 10 – 12 akt adm.).

Sąd Okręgowy w Warszawie zważył, co następuje.

Odwołanie okazało się nieuzasadnione, a zaskarżona nim decyzja jest prawidłowa.

Postanowieniem 2.1.5 koncesji powód został zobowiązany do nie zawierania umów kupna sprzedaży paliw ciekłych z przedsiębiorstwami energetycznymi, które nie posiadają stosownej koncesji w przypadkach, gdy koncesja taka jest wymagana przepisami Prawa energetycznego (k. 35 – 39).

Zgodnie z unormowaniem art. 56 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawa energetycznego (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 220) powoływany dalej jako PE karze pieniężnej podlega ten, kto nie przestrzega obowiązków wynikających z koncesji. Decyzją z dnia 26 maja 2009 r. Prezes URE udzielił powodowi koncesji na obrót paliwami ciekłymi na okres od 1 czerwca 2009 r. do 31 maja 2019 r.

Odpowiedzialność z tytułu naruszenia przepisów Prawa energetycznego ma charakter odpowiedzialności obiektywnej, za samo urzeczywistnienie się zdarzenia stanowiącego delikt administracyjny tego prawa. Bezsporne jest, że w okresie

wskazanych w decyzji zdarzenie takie miało miejsce w postaci czynu ciągłego na co wskazuje również przedłożone przez powoda zestawienie faktur ze sprzedaży paliwa ciekłego przedsiębiorcy nie dysponującemu stosowną koncesją.

Biorąc to pod uwagę Sąd zważył, że w sprawie doszło do naruszenia przez pozwanego przepisu art. 56 ust. 1 pkt 12 PE. W konsekwencji prawidłowa okazała się treść punktu pierwszego zaskarżonej decyzji.

Wbrew stanowisku odwołania nie można było zastosować w stosunku do powoda instytucji odstąpienia od wymierzenia kary, o której mowa w art. 56 ust. 6a PE, gdyż w świetle treści tego przepisu jest to możliwe tylko jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszenia prawa lub zrealizował obowiązek. O ile powód zaprzestał naruszenia art. 56 ust. 1 pkt 12 PE, to nie sposób przyjąć, że znikomy był stopień szkodliwości jego czynu, ponieważ przez rok i osiem miesięcy sprzedawał paliwo przedsiębiorcy nie legitymującemu się ważną koncesją naruszając obowiązek zdefiniowany w postanowieniu 2.1.5 własnej koncesji z dnia 26 maja 2009 r. i uczestnicząc w ten sposób w szerszej strefie handlu paliwem, któremu to zjawisku przeciwdziałać ma koncesjonowanie obrotu paliwami. W świetle powyższego stopień szkodliwości czynu powoda był znaczny.

W ocenie Sądu powód z własnej winy nie wywiązał się z obowiązku zawartego w postanowieniu 2.1.5 wydanej mu koncesji nie dochowując należytej staranności w obrocie z B. B..

Stosownie do treści art. 355 § 2 k.c. należyta staranność powoda w obrocie w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności. W rozpoznawanej sprawie jest to działalność zawodowa, kwalifikowana dodatkowo jej koncesjonowanym charakterem.

Należy zgodzić się z Prezesem URE, który w odpowiedzi na odwołanie podkreślił, że z treści art. 355 § 2 k.c. wynika, że należyta staranność przedsiębiorcy uzasadnia zwiększone oczekiwania co do wiedzy, umiejętności, skrupulatności i rzetelności, zapobiegliwości i zdolności przewidywania. W stanie faktycznym sprawy powód nie sprostał tym zwiększonym oczekiwaniom. Działając z należyta starannością powinien nie tylko przy nawiązaniu współpracy z nabywcą paliw, ale również w trakcie jej trwania, na bieżąco weryfikować, czy legitymuje się on ważną koncesją na obrót paliwami, w szczególności czy koncesja ta nie wygasła, ani nie została cofnięta. W tym celu powód powinien mieć wdrożony określony sposób postępowania. Jak jednak sam przyznał w piśmie wyjaśniającym złożonym w postępowaniu administracyjnym (k. 9 akt adm.) dopiero „w wyniku zaistniałej sytuacji poczyniliśmy wszelkie kroki, aby weryfikacja naszych klientów była bardziej precyzyjna (...)”.

Dysponując koncesją wydaną B. B. mógł i powinien był z łatwością ustalić, że zachowuje ona ważność do 30 grudnia 2014 r. W związku z tym kontynuacja sprzedaży paliwa po tej dacie powinna być uzależniona od przedłożenia nowej koncesji. Niedochowanie należytej staranności w ocenie dokumentów kontrahenta skutkowało wielokrotnym nielegalnym obrotem paliwem w długim okresie czasu. Wskazuje to na duży stopień zawinięcia po stronie powoda.

Już tylko na marginesie trzeba dodać, że dokument potwierdzający dokonanie przez kontrahenta opłat koncesyjnych, na który powołano się w odwołaniu wskazuje, że B. B. wniosła opłatę koncesyjną za 2015 r. dopiero w lipcu 2016 r. Tak więc powód mija się z prawdą twierdząc, że potwierdzenia wniesienia opłat koncesyjnych zostały mu przedstawione w czasie dokonywania zakwestionowanych w decyzji transakcji. Nie mogły zatem stanowić nawet pośredniego dowodu na okoliczność posiadania przez kontrahenta koncesji w okresie objętym zaskarżoną decyzją.

W tym stanie rzeczy wymierzona kara pieniężna w wysokości (...) % przychodów powoda osiągniętych przez niego z działalności koncesjonowanej w roku podatkowym poprzedzającym rok, w którym wydano decyzję, nie jest nadmiernie surowa.

Jest ona adekwatna do stopnia szkodliwości czynu, stopnia zawinięcia i możliwości finansowych powoda niekaranego uprzednio za naruszenia prawa energetycznego. Uwzględni więc w sposób wyważony przesłanki określone w art. 56 ust. 6 PE.

Wbrew stanowisku powoda nie można porównywać wymierzonej mu kary z karą nałożoną na B. B., gdyż sankcja ta jest powiązana bezpośrednio z wielkością przychodów z działalności koncesjonowanej, a te po stronie powoda kształtowały się w 2016 r. na poziomie (...) zł i były według niekwestionowanej informacji pozwanego (k. 32V) (...) wyższe od przychodów z takiej działalności osiągniętych przez B. B..

Biorąc pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy Sąd oddalił odwołanie na podstawie art. 479§3 § 1 k.p.c. nie znajdując żadnych podstaw do jego uwzględnienia.

O kosztach procesu orzeczono stosownie do jego wyniku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c. oraz § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych uwzględniającego jego nowelizację wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r., poz. 1667).

SSO Andrzej Turliński